

Ministerul Transporturilor

**Reglementare Aeronautică Civilă
Română RACR-AZAC
"Admisibilitatea la zbor a unor
categorii de aeronave civile",
ediția 01/2007**

din 31/08/2007

*Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 637 din
18/09/2007*

CAPITOLUL 1
Generalități

RACR-AZAC.100 Aplicabilitate

(1) RACR-AZAC se aplică unor categorii de aeronave care nu sunt sub incidența regulamentelor Uniunii Europene, respectiv aeronavelor prevăzute la lit. (a)-(d) și (g) din anexa II la Regulamentul CE nr. 1.592/2002, și anume:

a) aeronave care au o relevanță istorică clară, legată de:

(i) participarea lor la un eveniment istoric remarcabil; sau

(ii) o treaptă importantă pe care acestea o reprezintă în dezvoltarea aviației; sau

(iii) un rol important pe care acestea l-au jucat în forțele armate ale unui stat membru al Uniunii Europene,

și care îndeplinesc unul sau mai multe dintre criteriile următoare:

(iv) este cunoscut faptul că proiectul lor inițial este mai vechi de 40 de ani;

(v) producția lor a încetat de cel puțin 25 de ani;

(vi) mai puțin de 50 de aeronave având același proiect de bază sunt încă înmatriculate în statele membre ale Uniunii Europene;

b) aeronave special proiectate sau modificate pentru scopuri de cercetare, experimentale sau științifice și probabil a fi construite în număr foarte limitat;

c) aeronave construite în proporție de cel puțin 51% de un amator sau de o asociație nonprofit de amatori, pentru uzul propriu și fără niciun obiectiv comercial;

d) aeronave proiectate inițial exclusiv pentru scopuri militare;

e) vehicule aeriene fără pilot la bord, cu o masă de operare mai mică de 150 kg.

(2) RACR-AZAC stabilește:

a) reguli pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor civile și emiterea permisului de zbor național;

b) reguli pentru deținătorii unei aeronave care are permis de zbor național;

c) reguli suplimentare de întreținere pentru menținerea continuității navigabilității la aeronavele cu masa maximă la decolare mai mare de 2.700 kg.

(3) Încadrarea aeronavelor prevăzute la pct. (1) în prezenta reglementare se stabilește de către Regia Autonomă "Autoritatea Aeronautică Civilă Română", denumită în continuare AACR.

(4) Prevederile prezentei reglementări nu se aplică aeronavelor ultraușoare, așa cum au fost definite prin Ordinul ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului nr.

630/2007 privind modul de reglementare a domeniului aeronauticii civile cu aeronave ultraușoare din România.

RACR-AZAC.105 Definiții

În sensul prezentei reglementări, termenii de mai jos au următorul înțeles:

(1) Aeronava istorică este o aeronavă care îndeplinește condițiile precizate în RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. a).

(2) Aeronava destinată cercetării, experimentării sau în scopuri științifice este o aeronavă care îndeplinește condițiile precizate în RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. b).

(3) Aeronava construită de amatori este o aeronavă care îndeplinește condițiile precizate în RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. c) și, în plus, sunt satisfăcute următoarele:

a) pentru un avion:

(i) numărul de locuri, inclusiv cel al pilotului, este limitat la maximum 4;

(ii) puterea motrice maximă este mai mică sau egală cu 150 kW;

b) pentru un planor: monoloc și alungirea mai mică de 15;

c) pentru un elicopter:

(i) numărul de locuri, inclusiv cel al pilotului, este limitat la maximum 2;

(ii) propulsia este asigurată de un motor cu piston;

(iii) puterea motrice este mai mică sau egală cu 75 kW pentru un monoloc și cu 150 kW pentru un biloc;

(iv) masa maximă la decolare este mai mică de 700 kg;

(v) masa pe metru pătrat de suprafață a discului rotorului este cuprinsă între 8 kg/m² și 20 kg/m²;

(vi) încărcarea totală pe unitatea de putere a motorizării este cuprinsă între 3,4 kg/kW și 8,1 kg/kW;

d) pentru un autogir:

(i) numărul de locuri, inclusiv cel al pilotului, este limitat la maximum 2;

(ii) propulsia este asigurată de un motor cu piston;

(iii) puterea motrice este mai mică sau egală cu 75 kW pentru un monoloc și cu 150 kW pentru un biloc;

(iv) masa maximă la decolare este mai mică de 600 kg;

(v) masa pe metru pătrat de suprafață a discului rotorului este cuprinsă între 4,5 kg/m² și 12 kg/m²;

(vi) încărcarea totală pe unitatea de putere a motorizării este cuprinsă între 3,4 kg/kW și 8,1 kg/kW;

e) pentru un aerostat:

(i) numărul de locuri, inclusiv cel al pilotului, este limitat la maximum 4;

(ii) puterea motrice este mai mică sau egală cu 50 kW.

(4) Aeronava ex-militară este o aeronavă care a fost în serviciul forțelor militare și care îndeplinește condițiile precizate în RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. d).

(5) Vehiculul aerian fără pilot la bord (UAV) este un vehicul care îndeplinește condițiile precizate în RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. e).

UAV ce fac obiectul prezentei reglementări se împart în următoarele categorii:

(i) categoria A: UAV cu masa maximă la decolare mai mică de 25 kg, având limitările următoare:

• aerodină:

- UAV cu motor cu piston: capacitate cilindrică totală mai mică sau egală cu
150 cm³;

- UAV cu motor electric: putere totală mai mică sau egală cu 15 kW;
- UAV cu motor turbopropulsor: putere totală mai mică sau egală cu 15 kW;
- UAV cu motor reactor: tracțiune totală mai mică sau egală cu 30 daN, cu un raport tracțiune/greutate fără carburant mai mic sau egal cu 1,3;

- aerostat:

- UAV cu aer cald: masa totală de gaz în butelii imbarcate mai mică sau egală cu 5 kg;
- UAV cu gaz inert: masa maximă structurală mai mică de 25 kg.

Dacă un UAV de categoria A înglobează mai multe tipuri de propulsie, limita este atunci stabilită proporțional cu motorizările maxime autorizate conform celor de mai sus;

(ii) categoria B1: orice UAV care nu respectă caracteristicile categoriei A, având masa mai mică de 150 kg.

(6) Suspendarea este o măsură ce constă în retragerea temporară a unui document, pentru o perioadă de cel mult 6 luni, ca urmare a nerespectării condițiilor care au stat la baza emiterii sau a cerințelor impuse de AACR pe baza reglementărilor aplicabile.

(7) Revocarea reprezintă anularea și retragerea de către AACR a unui document emis, ca urmare a nerespectării condițiilor care au stat la baza emiterii acestuia sau a cerințelor impuse de AACR pe baza reglementărilor aplicabile. În acest caz sunt anulate toate drepturile și privilegiile acordate prin documentul revocat.

(8) Predarea voluntară este o cerere formală scrisă înaintată către AACR de proprietar în vederea anulării de către aceasta a documentului de zbor/de evidență emis, anexat cererii.

RACR-AZAC.110 Documente de admisibilitate la zbor

(1) Fiecare aeronavă trebuie să dețină un permis de zbor național.

(2) Aeronavele care au aparatură radio electronică la bord trebuie să dețină autorizația radio emis în condițiile legii.

RACR-AZAC.115 Permisul de zbor național

(1) Permisul de zbor național este un document individual care certifică admisibilitatea la zbor a aeronavei, exclusiv în spațiul aerian național.

(2) Pentru zborurile în afara spațiului aerian național, deținătorul permisului de zbor național trebuie să obțină aprobarea autorităților statelor survolate.

(3) Forma și conținutul permisului de zbor național se stabilesc de AACR și trebuie să cuprindă informații privind:

(i) însemnele de naționalitate și marca de ordine;

(ii) constructorul și tipul aeronavei;

(iii) categoria aeronavei;

(iv) data emiterii și valabilitatea;

(v) semnătura emitentului;

(vi) limitări de operare și de continuitate a navigabilității, după caz;

(vii) alte informații relevante pentru operarea în siguranță a aeronavei.

RACR-AZAC.120 Directive de navigabilitate

(1) În cazul în care se constată existența unei condiții pentru apariția unei situații de nesiguranță a zborului unei aeronave ce face obiectul prezentei reglementări, AACR emite directive de navigabilitate în care sunt prevăzute inspecții, condiții și limitări în care aeronavele în cauză pot fi operate în continuare.

(2) Deținătorul poate opera o aeronavă pentru care a fost emisă o directivă de navigabilitate numai cu respectarea prevederilor directivei de navigabilitate în cauză.

RACR-AZAC.125 Suspendarea și revocarea permisului de zbor național

(1) Suspendarea permisului de zbor național

a) Pe toată perioada suspendării permisului de zbor național, aeronava trebuie oprită de la zbor de către deținătorul ei.

b) Valabilitatea permisului de zbor național se suspendă în următoarele cazuri:

(i) nu mai sunt îndeplinite condițiile care au stat la baza eliberării permisului de zbor național;

(ii) nu mai sunt îndeplinite cerințele impuse de AACR pe baza reglementărilor aplicabile;

(iii) aeronava sau părți ale acesteia au suferit modificări majore;

(iv) aeronava a fost implicată într-un incident major sau accident de aviație.

c) Suspendarea permisului de zbor național încetează după ce AACR a constatat dispariția cauzelor care au dus la suspendare, precum și faptul că navigabilitatea aeronavei a fost restabilită.

(2) Revocarea permisului de zbor național are loc în următoarele cazuri:

a) la radierea aeronavei din registrul de înmatriculare românesc;

b) când deținătorul efectuează operațiuni de zbor cu o aeronavă care are permisul de zbor național suspendat;

c) la solicitarea motivată a deținătorului aeronavei.

(3) Suspendarea sau revocarea permisului de zbor național se comunică de AACR deținătorului aeronavei, prin decizie motivată, în termen de maximum 3 zile de la luarea deciziei.

(4) Deținătorul permisului de zbor național suspendat sau revocat trebuie să depună la AACR originalul acestuia, în termen de 3 zile de la comunicarea deciziei.

(5) AACR îi poate comunica oricărei persoane juridice sau fizice, române ori străine, care își motivează interesul față de aceasta, informațiile referitoare la revocarea sau suspendarea permisului de zbor național, în conformitate cu politica de difuzare a informațiilor stabilită de AACR.

CAPITOLUL 2

Aeronave istorice

RACR-AZAC.200 Aplicabilitate

Acest capitol stabilește cerințele de emiteră a permisului de zbor național pentru aeronavele istorice.

RACR-AZAC.205 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate solicita emiteră unui permis de zbor național pentru o aeronavă istorică, dacă demonstrează în mod documentat faptul că aeronava a fost proiectată, fabricată și operată corespunzător și respectă condițiile impuse în acest capitol, iar AACR constată acest fapt.

RACR-AZAC.210 Documente de admisibilitate la zbor

Documentul de admisibilitate la zbor aferent unei aeronave istorice este permisul de zbor național.

RACR-AZAC.215 Cerere

(1) Cererea pentru emiteră unui permis de zbor național se depune la sediul AACR.

(2) Cererea trebuie să aibă anexate următoarele documente:

a) o declarație privind modificările aduse aeronavei față de proiectul inițial;

b) un raport de cântărire și centraj;
c) o declarație de conformare cu specificațiile tehnice adoptate de AACR potrivit RACR-AZAC.220;

d) o copie a programului de întreținere;

e) o copie a manualului de zbor.

(3) Formatul cererii este întocmit de AACR și se publică de aceasta pe pagina web proprie, www.caa.ro.

(4) AACR va răspunde cererii în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării acesteia.

RACR-AZAC.220 Specificații tehnice

AACR adoptă specificații tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor istorice.

RACR-AZAC.225 Lista aeronavelor istorice din România

(1) Lista aeronavelor istorice din România se stabilește și se completează la cererea deținătorilor unor astfel de aeronave, în urma verificării îndeplinirii cerințelor prevăzute la RACR-AZAC.100 pct. (1) lit. a).

(2) Lista prevăzută la pct. (1) include și aeronave clasificate ca atare în celelalte state membre ale Uniunii Europene.

(3) Lista aeronavelor istorice din România se publică de AACR pe pagina web proprie, www.caa.ro.

RACR-AZAC.230 Emiterea permisului de zbor național

AACR emite permisul de zbor național dacă:

(1) aeronava istorică în cauză este înscrisă pe Lista aeronavelor istorice din România;

(2) au fost prezentate documentele specificate în RACR-AZAC.215 pct. (2); și

(3) constată că aeronava este aptă de zbor.

RACR-AZAC.235 Inspecții și încercări

(1) AACR poate efectua orice inspecții și încercări pe care le consideră necesare pentru:

a) a verifica valabilitatea declarației de conformare prevăzute la RACR-AZAC.215 pct. (2) lit. c);

b) a se convinge că solicitantul a efectuat acele inspecții și încercări la sol și în zbor necesare pentru susținerea declarațiilor de conformare și, dacă este cazul, solicitantul trebuie să îi permită AACR efectuarea prin sondaj a acestora;

c) a verifica că aeronava este aptă de zbor.

(2) Solicitantul trebuie să asigure condițiile necesare desfășurării inspecțiilor și încercărilor prevăzute la pct. (1).

RACR-AZAC.240 Obligațiile deținătorului unei aeronave istorice

(1) Un deținător al unei aeronave istorice pentru care a fost emis un permis de zbor național trebuie să îndeplinească obligațiile prevăzute la RACR-AZAC.255 pct. (3).

(2) Deținătorul trebuie să îi raporteze AACR orice incident sau accident în care a fost implicată aeronava în cauză.

(3) Deținătorul trebuie să aplice directivele de navigabilitate pe care AACR le impune în mod specific aeronavei sale sau echipamentelor acesteia.

RACR-AZAC.245 Transfer

Permisul de zbor național se poate transfera cu condiția ca aeronava să-și păstreze înmatricularea națională, vechiul și noul proprietar să completeze o declarație de transfer, iar noul proprietar să fie capabil să preia obligațiile precizate în RACR-AZAC.240.

RACR-AZAC.250 Valabilitate

Dacă nu este revocat, suspendat sau nu s-a renunțat voluntar la el, permisul de zbor

național este valabil pe o durată de 2 ani, cu excepția permisului de zbor național inițial, acordat pentru o perioadă de maximum un an.

RACR-AZAC.255 Păstrarea înregistrărilor

(1) AACR trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări referitoare la procesul de emisie, suspendare sau revocare a fiecărui permis de zbor național:

- a) documentele transmise de solicitant;
- b) documentele stabilite în timpul inspecțiilor și încercărilor, în care sunt menționate activitățile și rezultatele finale;
- c) copii ale permiselor de zbor naționale.

(2) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de minimum 6 ani după expirarea permisului de zbor național.

(3) Deținătorul aeronavei trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări:

- a) înregistrările legate de întreținere și operare;
- b) programul de întreținere aferent aeronavei;
- c) originalul manualului de zbor;
- d) documentele privind încercările și inspecțiile efectuate;
- e) lista modificărilor efectuate aeronavei.

RACR-AZAC.260 Modificări

Deținătorul unei aeronave istorice ce posedă un permis de zbor național nu poate modifica aeronava respectivă fără informarea și acordul AACR.

RACR-AZAC.265 Documente de menținere a navigabilității

Deținătorul unei aeronave istorice ce posedă un permis de zbor național trebuie să elaboreze, să mențină și să actualizeze documentele de menținere a navigabilității și să îi furnizeze copii AACR, la cererea acesteia.

CAPITOLUL 3

Aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice

RACR-AZAC.300 Aplicabilitate

Acest capitol stabilește cerințele de emisie a permisului de zbor național pentru aeronavele destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice.

RACR-AZAC.305 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate solicita emisia unui permis de zbor național pentru o aeronavă destinată cercetării, experimentării și scopurilor științifice, dacă demonstrează în mod documentat faptul că aeronava respectă condițiile impuse în acest capitol, iar AACR constată acest fapt.

RACR-AZAC.310 Documente de admisibilitate la zbor

Documentul de admisibilitate la zbor aferent unei aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice este permisul de zbor național.

RACR-AZAC.315 Cerere

- (1)** Cererea pentru emisia unui permis de zbor național se depune la sediul AACR.
- (2)** Formatul cererii este întocmit de către AACR și se publică de aceasta pe pagina web proprie, www.caa.ro.
- (3)** AACR va răspunde în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării cererii.

RACR-AZAC.320 Specificații tehnice

AACR adoptă specificații tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice, în funcție de caracteristicile constructive și de utilizarea preconizată a acestora.

RACR-AZAC.325 Emiterea permisului de zbor național

AACR emite permisul de zbor național dacă:

- a) aeronava satisface specificațiile tehnice stabilite conform RACR-AZAC.320; și
- b) constată că aeronava este aptă de zbor.

RACR-AZAC.330 Inspecții și încercări

(1) AACR poate efectua orice inspecții și încercări pe care le consideră necesare pentru:

a) a se convinge că solicitantul a efectuat acele inspecții și încercări la sol și în zbor necesare pentru demonstrarea satisfacerii specificațiilor tehnice și, dacă este cazul, solicitantul trebuie să îi permită AACR efectuarea prin sondaj a acestora;

b) a verifica că aeronava este aptă de zbor.

(2) Solicitantul trebuie să asigure condițiile necesare desfășurării inspecțiilor și încercărilor prevăzute la pct. (1).

RACR-AZAC.335 Obligațiile deținătorului unei aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice

(1) Un deținător al unei aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice ce posedă un permis de zbor național trebuie să îndeplinească obligațiile prevăzute în RACR-AZAC.350 și RACR-AZAC.355.

(2) În plus, acesta trebuie să îi raporteze AACR orice incident sau accident în care a fost implicată aeronava în cauză.

(3) Deținătorul trebuie să aplice directivele de navigabilitate pe care AACR le impune în mod specific aeronavei sale sau echipamentelor acesteia.

RACR-AZAC.340 Transfer

Permisul de zbor național se poate transfera cu condiția ca aeronava să-și păstreze înmatricularea națională, vechiul și noul proprietar să completeze o declarație de transfer, iar noul proprietar să fie capabil să preia obligațiile precizate în RACR-AZAC.335.

RACR-AZAC.345 Valabilitate

Dacă nu este revocat, suspendat sau nu s-a renunțat voluntar la el, permisul de zbor național este valabil pe o durată de 2 ani, cu excepția permisului de zbor național inițial, acordat pentru o perioadă de maximum un an.

RACR-AZAC.350 Păstrarea înregistrărilor

(1) AACR trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări referitoare la procesul de emitere, suspendare sau revocare a fiecărui permis de zbor național:

a) documentele transmise de solicitant;

b) documentele stabilite în timpul inspecțiilor și încercărilor, în care sunt menționate activitățile și rezultatele finale;

c) copii ale permiselor de zbor naționale.

(2) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de minimum 6 ani după expirarea permisului de zbor național.

(3) Deținătorul aeronavei trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări:

a) înregistrările legate de întreținere și de operare;

b) programul de întreținere aferent aeronavei;

c) originalul manualului de zbor;

d) documentele privind încercările și inspecțiile efectuate;

e) lista modificărilor efectuate aeronavei.

RACR-AZAC.355 Modificări

Niciun deținător al unei aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice ce posedă un permis de zbor național nu poate modifica aeronava respectivă

fără informarea și acordul AACR.

RACR-AZAC.360 Documente de menținere a navigabilității

Deținătorul unei aeronave destinate cercetării, experimentării și scopurilor științifice ce posedă un permis de zbor național trebuie să elaboreze, să mențină și să actualizeze documentele de menținere a navigabilității și să-i furnizeze copii AACR, la cererea acesteia.

CAPITOLUL 4

Aeronave construite de amatori

RACR-AZAC.400 Aplicabilitate

(1) Acest capitol este aplicabil aeronavelor construite de amatori, stabilind cerințele de emiterie și menținere a permisului de zbor național.

(2) Aeronavelor construite de amatori, altele decât cele definite la RACR-AZAC.105 pct. (3), li se poate emite un permis de zbor național cu condiția satisfacerii cerințelor tehnice speciale pe care AACR i le-a notificat solicitantului, sub rezerva:

- a)** unei limitări a numărului de locuri la maximum 2, incluzând pilotul, pentru avioanele din categoria acrobatic a căror putere motrice maximă este mai mare de 150 kW;
- b)** unei tracțiuni mai mici sau egale cu 300 daN, pentru avioanele cu reacție.

RACR-AZAC.405 Clasificare

(1) Construcțiile aeronautice de amatori pot fi:

- a)** proiectate, fabricate și asamblate de constructori amatori;
- b)** fabricate și asamblate de constructori amatori.

(2) Construcțiile aeronautice de amatori pot porni de la niște planuri originale, de la o replică a unei aeronave sau de la o aeronavă veche a cărei definiție inițială nu mai poate fi cunoscută.

RACR-AZAC.410 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate solicita emiteria unui permis de zbor național pentru o aeronavă construită de amatori, dacă demonstrează în mod documentat că aeronava a fost proiectată și/sau fabricată și asamblată în mod corespunzător de către o persoană ori un grup de persoane, că programul de realizare a aeronavei este destinat unor scopuri educaționale sau recreaționale, iar AACR constată că aeronava se conformează prevederilor prezentului capitol.

RACR-AZAC.415 Documente de admisibilitate la zbor

Documentul de admisibilitate la zbor aferent unei aeronave construite de amatori este permisul de zbor național.

RACR-AZAC.420 Cerere

(1) Cererea pentru emiteria unui permis de zbor național se depune la sediul AACR.

(2) Cererea trebuie să fie însoțită de următoarele documente:

a) un dosar tehnic al aeronavei, conținând:

(i) un desen în 3 vederi, conținând principalele cote și următoarele indicații:

- suprafețele portante și de stabilizare;
- referințele incidențelor și ale calajelor;
- cotele de reglaj;
- bracăjul comenzilor;

- dacă are loc fenomenul de compensare, caracteristicile dispozitivelor de compensare, de echilibrare sau speciale;

(ii) o estimare a maselor și centrajelor, din care să rezulte:

- masa gol;

- masa combustibilului, a lubrifiantului sau a lichidului leșt, dacă există;
 - masa maximă totală;
 - centrajele extreme față și spate prevăzute în utilizare;
 - (iii)** lista instrumentelor de bord;
 - (iv)** pentru aeronavele cu motor, un document care stabilește:
 - tipul motorului;
 - numele constructorului său;
 - caracteristicile sale eseniale, dintre care: puterea maximă în kW sau traciunea în daN, viteza de rotaie maximă autorizată, capacitatea cilindrică în cm³;
 - dacă este cazul, toate caracteristicile privind limitările de utilizare, în special presiune ulei și temperatură;
 - (v)** o atestare a calitatii materialelor utilizate, în special pentru lemn. Pentru avioanele din categoria acrobatic, această atestare conine referina la un raport de încercări pentru lemn sau materiale compozite utilizate pentru fabricaia lonjeronului aripii;
 - (vi)** pentru aeronavele cu elice, un document care să stabilească:
 - tipul elicei și numele constructorului său;
 - diametrul și caracteristicile principale ale elicei;
 - (vii)** n cazul unui avion care nu este o reproducere după un avion care a obinut deja un permis de zbor național, un document care să justifice comportarea structurală a lonjeronului;
 - (viii)** pentru avioanele de putere mai mare de 150 kW, avioanele cu reacie și avioanele din categoria acrobatic, elemente justificative de rezisten structurală. Aceste elemente cuprind în special justificarea rezistenei structurale la sarcini extreme ale aripii și ale ampenajului, precum și ale batiului motor și ale fixărilor sale pe fuzelaj. Aceste elemente vizează justificarea conformitatii cu cerințele de navigabilitate acceptabile de către AACR;
 - b)** indicaii privind:
 - (i)** locul în care aeronava aflată în construcie va putea fi inspectată;
 - (ii)** aerodromul pe care se anticipează efectuarea încercărilor în zbor prevăzute la RACR-AZAC.435;
 - (iii)** pilotul sau piloii desemnai pentru efectuarea acestor încercări în zbor. Această desemnare va viza doar titularii unei licene de pilot aflate în termen de valabilitate, corespunzătoare categoriei de aeronavă vizată.
 - (3)** AACR poate solicita elaborarea oricărui document sau a oricărei informații complementare necesare analizării dosarului.
 - (4)** Formatul cererii este întocmit de AACR și se publică de aceasta pe pagina web proprie, www.caa.ro.
 - (5)** AACR va răspunde cererii în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării acesteia.
- RACR-AZAC.425 Inspectii și încercări
- (1)** Pe parcursul fabricaiei, aeronava trebuie supusă următoarelor inspectii și încercări:
 - a)** Inspectia iniial:
 - Înainte de închiderea aripii, AACR efectuează un examen tehnic al structurii aeronavei. Dacă modul de construcie utilizat nu permite un examen complet al structurii, solicitantul trebuie fie să fi supus subansamblurile verificărilor AACR înainte de montaj, fie să realizeze toate demontrile, deschiderile, capacele de vizitare care sunt cerute de AACR, pentru a permite evaluarea calitatii construciei.

Pentru avioanele din categoria acrobatic, avioanele a căror putere este mai mare de 150 kW și avioanele cu reacție, se procedează la un examen al lonjeronului, înainte de integrarea acestuia în aripă și înainte de închiderea sa, dacă este vorba de un lonjeron tip cheson.

b) Inspecția intermediară:

Pot fi necesare una sau mai multe inspecții intermediare înainte de emiterea permisului de zbor național pentru încercări în zbor.

c) Inspecția finală:

(i) este prezentată aeronava, din punct de vedere al funcționării, instrumentelor și accesoriilor, împreună cu fișa sa de cântărire;

(ii) în momentul acestei inspecții, aeronava este echipată cu minimum:

- un vitezometru;
- un indicator de glisadă;
- un altimetru;
- pentru aeronavele cu motor, un tahometru și instrumente ce permit controlul funcționării motorului;
- pentru planoare, un variometru și o centură de siguranță compusă cel puțin dintr-o centură și două chingi de umăr;
- pentru aerodine, o centură de siguranță pentru fiecare scaun;
- pentru avioanele din categoria acrobatic, o centură de siguranță cu 5 chingi;
- instrumentele necesare pentru cunoașterea parametrilor indispensabili efectuării zborului în siguranță.

d) În cazul particular al aerostatelor se va realiza o singură inspecție tehnică pentru care aerostatul este prezentat echipat cu cel puțin un altimetru.

(2) AACR va efectua de asemenea verificarea proiectului unei aeronave construite de amatori pentru care se solicită un permis de zbor național, în scopul justificării destinației recreative sau educaționale a proiectului.

(3) Solicitantul trebuie să demonstreze AACR că a efectuat acele inspecții și încercări la sol necesare pentru verificare și, dacă este cazul, să îi permită AACR efectuarea prin sondaj a acestora.

(4) Solicitantul trebuie să asigure condițiile necesare desfășurării inspecțiilor și încercărilor prevăzute la pct. (3).

RACR-AZAC.430 Emiterea permisului de zbor național pentru încercări în zbor

(1) AACR emite permisul de zbor național pentru încercări în zbor dacă:

a) au fost prezentate documentele specificate în RACRAZAC.420 pct. (2);

b) inspecțiile s-au desfășurat într-o manieră corespunzătoare;

c) constată că aeronava se conformează proiectului și este aptă de zbor.

(2) Permisul de zbor național pentru încercările în zbor poate fi refuzat de AACR pentru orice cauză susceptibilă de a compromite siguranța ocupanților aeronavei și a persoanelor survolate sau dacă calificările ori experiența pilotului sau piloților ce realizează încercările în zbor nu permit asigurarea siguranței zborurilor sau finalizarea cu bine a încercărilor în zbor.

RACR-AZAC.435 Încercări în zbor

(1) Înainte de primul zbor, solicitantul trebuie să informeze în scris AACR asupra locului în care va avea loc acesta. Aeronava efectuează încercările în zbor în jurul aerodromului ales, fără a se îndepărta mai mult de 40 km de punctul său de plecare. Aceste zboruri nu presupun aterizarea pe un alt aerodrom. Aceste limitări nu se aplică baloanelor.

(2) În timpul încercărilor în zbor, survolarea aglomerărilor urbane, în afară de

manevrele strict necesare pentru decolare și aterizare, precum și participarea la orice spectacol sunt interzise.

(3) Solicitantul trebuie să fie în măsură să stabilească performanțele aeronavei sale și să demonstreze că aceasta a efectuat, fără incidente și fără nicio intervenție, în afară de lucrările de întreținere curente, numărul de ore de zbor și încercările minimale care urmează. Elementele privind performanțele astfel determinate sunt anexate la documentația prevăzută în RACR-AZAC.445.

a) Încercări pentru avioane:

După punerea sa la punct, la sol și, eventual, în zbor, avionul efectuează minimum 15 ore de zbor cu cel puțin 50 de aterizări sau aterizări-decolări, din care un zbor continuu corespunzând autonomiei aeronavei cu o rezervă de navigație de o jumătate de oră de zbor. În timpul acestor încercări se determină, cu vânt de față mai mic de 2 m/s și avion la masă maximă:

(i) distanța de decolare, definită de distanța orizontală parcursă din punctul de plecare până la depășirea unui obstacol de 15 m;

(ii) distanța de aterizare, definită de distanța orizontală parcursă de la depășirea unui obstacol de 15 m până la oprire.

b) Încercări pentru plane:

După punerea sa la punct, la sol și, eventual, în zbor, planorul efectuează minimum 5 ore de zbor cu cel puțin 20 de aterizări, cuprinzând un zbor remorcat la o altitudine minimă de 1.000 m, urmat de evoluții constând dintr-o spirală la dreapta și o spirală la stânga de 5 tururi fiecare. Cadența virajului este de 360° într-un timp maxim de 20 de secunde.

Se efectuează cel puțin o lansare la automotor, dacă planorul respectiv este echipat cu un cârlig de remorcaj destinat unei astfel de lansări.

c) Încercări pentru elicoptere:

După punerea sa la punct la sol, elicopterul efectuează minimum 15 ore de zbor cu cel puțin 50 de aterizări. Ultimele 3 ore de zbor cuprind 10 decolări la masa totală maximă. În timpul acestor încercări, sunt determinate:

(i) cu privire la regimurile rotorului:

- regimul maximal în zbor fără motor (autorotație);

- regimul minimal în zbor fără motor;

- regimul minimal în zbor cu motor;

(ii) viteza ascensională maximă și viteza indicată asociată;

(iii) valoarea medie a vitezei ascensionale, care este calculată în timpul unei urcări cu maneta la maxim la regimul vitezei ascensionale maxime și cu o durată minimă de două minute după stabilizarea temperaturilor de răcire a motorului;

(iv) viteza indicată pentru care viteza de coborâre în autorotație este minimă;

(v) vitezele indicate maxime limită (VNE) în zbor, cu motor și fără motor;

(vi) autonomia de zbor;

(vii) altitudinea de zbor maximă;

(viii) altitudinile limită de zbor staționar în efect de sol și în afara efectului de sol;

(ix) domeniul de siguranță al înălțimii față de sol, în funcție de viteza indicată. Acest domeniu este stabilit prin măsurarea pierderii de altitudine și stabilește altitudinile la care nu trebuie zburat la o viteză indicată dată;

(x) limitele de masă și centraj;

(xi) domeniul valorii vântului limită demonstrat.

d) Încercări pentru autogire:

După punerea sa la punct la sol, autogirul efectuează minimum 15 ore de zbor, cu cel

puțin 50 de aterizări. Ultimele 3 ore de zbor cuprind 10 decolări la masa totală maximă.

În timpul acestor încercări sunt definite:

(i) cu privire la regimurile rotorului:

- regimul maxim;
- regimul minim în zbor demonstrat;
- regimul începutului decolării.

(ii) viteza indicată la decolare;

(iii) distanța de rulare la decolare fără vânt;

(iv) distanțele de rulare la aterizare fără vânt și la viteza indicată de apropiere corespunzătoare;

(v) viteza de croazieră la 75% din puterea maximă;

(vi) viteza ascensională maximă și viteza indicată asociată;

(vii) valoarea medie a vitezei ascensionale care este calculată în timpul unei urcări cu maneta la maxim la regimul vitezei ascensionale maxime și cu o durată minimă de două minute după stabilizarea temperaturilor de răcire a motorului;

(viii) viteza indicată maximă care nu se va depăși niciodată VNE. La această viteză nu trebuie să existe inversarea efortului în comanda profundorului;

(ix) autonomia de zbor;

(x) domeniul de siguranță al înălțimii față de sol în funcție de viteza indicată. Acest domeniu este stabilit în funcție de pierderea de altitudine, determinând altitudinea de la care nu trebuie coborât pentru o viteză indicată dată;

(xi) limitele masei și centrului;

(xii) valoarea vântului lateral limită demonstrat;

e) Încercări pentru aerostate:

(i) pentru baloanele cu aer cald, trebuie efectuate:

- minimum 5 ore de zbor cu cel puțin 15 aterizări;
- un zbor de duranță, mai lung de o oră, cu verificarea consumului;
- o ascensiune la înălțimea de 1.000 m față de sol;
- o urcare și o coborâre la rata maximă definită pentru aerostat (+/- 5 m/s);
- verificarea eficienței supapei;
- dacă balonul este echipat, utilizarea sistemului de dezumflare în timpul aterizării;

(ii) pentru baloanele cu gaz trebuie efectuat un zbor care presupune:

- o ascensiune de două ore la o înălțime mai mare de 500 m, cu verificarea consumului leșului, față de condițiile de zbor;

- o urcare cu 4 m/s;

- verificarea eficienței supapei;

- utilizarea sistemului de dezumflare rapidă (panou de ruptură, supapă în țesătură) în timpul aterizării;

(iii) pentru dirijabile, solicitantul definește un program specific de încercări în zbor pe care îl înaintea AACR.

(4) AACR îi poate cere solicitantului definirea unui program de încercări la sol și în zbor adaptat caracteristicilor particulare ale aeronavei.

(5) Dacă aeronava prezintă în timpul încercărilor în zbor o sensibilitate importantă la centraj, vor fi efectuate două zboruri care să fixeze: unul, centrajul de utilizare maxim față și celălalt, centrajul de utilizare maxim spate.

RACR-AZAC.440 Validarea încercărilor

(1) AACR poate solicita realizarea oricărei încercări suplimentare, la sol sau în zbor, pe care o consideră necesară.

(2) La încheierea încercărilor, solicitantul îi înaintea AACR raportul încercărilor

prevăzute în RACR-AZAC.435, a cărui veridicitate o atestă.

RACR-AZAC.445 Emiterea permisului de zbor național

După ce solicitantul a satisfăcut toate obligațiile prevăzute de prezenta reglementare, AACR emite un permis de zbor național pentru aeronavă, în baza:

(1) dosarului tehnic definit, prevăzut în RACR-AZAC.420;

(2) elementelor privind performanțele definite după încercările în zbor, completate cu:

- informațiile necesare desfășurării zborurilor ce trebuie conținute în manualul de zbor;
- fișa de cântărire și centraj;

- restricțiile de utilizare proprii aeronavei, care constituie documentația asociată permisului de zbor național.

RACR-AZAC.450 Transfer

Transferul unui permis de zbor național se poate face numai către o persoană capabilă să preia responsabilitățile precizate în RACR-AZAC.460 și în RACR-AZAC.465, cu condiția ca aeronava să-și păstreze înmatricularea națională, iar vechiul și noul proprietar să completeze o declarație de transfer.

RACR-AZAC.455 Valabilitate

(1) Durata valabilității permisului de zbor național este înscrisă pe acesta și:

a) în cazul în care proprietarul aeronavei este constructorul, este de 3 ani;

b) în cazul în care aeronava este întreținută continuu de un organism agreat de AACR sau de o persoană ori de mai multe persoane autorizate, care justifică mijloacele și experiența corespunzătoare, este de 3 ani, la cererea proprietarului;

c) în toate celelalte cazuri, este de un an.

(2) Pentru reînnoirea permisului de zbor național, aeronava este prezentată la AACR, împreună cu documentele sale de zbor. Totuși, dacă aceasta cunoaște suficient aeronava și starea sa de navigabilitate, se poate dispensa de prezentarea aeronavei. În acest caz, singurele documente prezentate pentru reînnoirea permisului de zbor național sunt documentele de bord.

Aeronava și documentele ei de bord sunt prezentate în vederea reînnoirii permisului de zbor național cu două luni înainte de data sfârșitului valabilității permisului de zbor național, pentru aeronavele care au făcut obiectul unui transfer al dreptului de proprietate, sau cu 3 luni înainte, pentru toate celelalte reînnoiri. Permisul de zbor național este reînnoit pentru o nouă perioadă, începând de la data sfârșitului valabilității precedente.

Dacă prezentarea se efectuează în afara perioadelor precizate la alineatul precedent, permisul de zbor național este reînnoit pentru o perioadă ce începe de la data prezentării.

În cazul transferului dreptului de proprietate al unei aeronave, noul proprietar comunică acest lucru AACR. Vânzătorul îi furnizează noului proprietar documentele cerute în RACR-AZAC.420 pct. (2) lit. a) și în RACR-AZAC.445 pct. (2) și un program de întreținere al aeronavei. Valabilitatea permisului de zbor național prezentat este atunci determinată conform dispozițiilor alineatelor precedente.

(3) În oricare caz, un permis de zbor național rămâne valabil doar atât timp cât aeronava satisface condițiile pe baza cărora permisul de zbor național a fost emis sau reînnoit. AACR poate proceda în orice moment la inspectarea unei aeronave ce posedă un permis de zbor național în termen de valabilitate.

RACR-AZAC.460 Asigurarea admisibilității la zbor

(1) Proprietarul are responsabilitatea de a-și procura datele de navigabilitate care fac obiectul tipului de aeronavă sau al elementului aeronavei care au fost certificate, ce au servit ca referință la construirea aeronavei sale și a echipamentelor instalate.

(2) Proprietarul aplică directivele de navigabilitate pe care AACR le impune în mod specific aeronavei sale sau echipamentelor acesteia.

(3) Orice modificare sau reparație susceptibilă de a afecta rezultatele încercărilor care au permis emiterea permisului de zbor național, în special în ceea ce privește calitățile aerodinamice, centrul, performanțele și structura, trebuie efectuată numai cu acordul AACR.

În lipsa acordului AACR, permisul de zbor național își pierde valabilitatea, iar reînnoirea lui face obiectul executării oricărei modificări, transformări sau aduceri în stare de admisibilitate la zbor ce se consideră necesară, aceasta fiind în responsabilitatea proprietarului aeronavei.

Ca urmare a unei modificări sau reparații, AACR îi poate cere proprietarului aeronavei executarea totală sau parțială a încercărilor stipulate de prezenta reglementare.

RACR-AZAC.465 Condiții de utilizare

Proprietarul aeronavei are responsabilitățile următoare:

- a) de a adapta și instala echipamentele;
- b) de a accepta piesele de schimb;
- c) de a defini programul de întreținere adaptat aeronavei sale.

RACR-AZAC.470 Limite de utilizare

(1) Niciun zbor nu poate fi executat pentru plată sau promisiune de plată.

(2) Zborurile de acrobație nu sunt autorizate decât cu avioanele din categoria acrobatic și în funcție de prevederile ce figurează în documentul asociat permisului de zbor național.

(3) Pe aeronavă trebuie dispusă o plăcuță inscripționată cu textul următor, ce trebuie să fie perfect lizibil pentru pilot și pentru ceilalți ocupanți ai aeronavei:

"Această aeronavă zboară sub regimul unui permis de zbor național. Nu satisface neapărat condițiile de emitere a unui certificat de navigabilitate. Utilizarea sa în scopul plății sau promisiunii de plată este interzisă."

(4) AACR poate stabili orice altă limitare cu privire la zonele de survol autorizate, la condițiile de instruire a echipajelor și la condițiile de zbor ale aeronavei, în special pe baza unei directive operaționale sau de navigabilitate ori indicând acest lucru direct pe permisul de zbor național.

RACR-AZAC.475 Păstrarea înregistrărilor

(1) AACR trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări referitoare la procesul de emitere, suspendare sau revocare a fiecărui permis de zbor național:

- a) documentele transmise de solicitant;
- b) documentele stabilite în timpul inspecțiilor și încercărilor, în care sunt menționate activitățile și rezultatele finale;
- c) copii ale permiselor de zbor naționale.

(2) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de minimum 6 ani după expirarea permisului de zbor național.

(3) Deținătorul aeronavei trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări:

- a) înregistrările legate de întreținere și operare;
- b) programul de întreținere aferent aeronavei;
- c) originalul manualului de zbor;
- d) documentele privind încercările și inspecțiile efectuate;
- e) lista modificărilor efectuate aeronavei.

CAPITOLUL 5

Aeronave ex-militare

RACR-AZAC.500 Aplicabilitate

Acest capitol stabilește cerințele de emitere a permisului de zbor național pentru aeronavele ex-militare.

RACR-AZAC.505 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate solicita emiterea unui permis de zbor național pentru o aeronavă ex-militară dacă demonstrează că aeronava a fost inițial utilizată în cadrul forțelor armate și:

- a) AACR constată că aeronava a fost demilitarizată;
- b) AACR constată că tipul de aeronavă prezintă o comportare corespunzătoare în serviciu și că sunt satisfăcute cerințele de bază privind continuitatea navigabilității aeronavei.

RACR-AZAC.510 Documente de admisibilitate la zbor

Documentul de admisibilitate la zbor aferent aeronavei în cauză este permisul de zbor național.

RACR-AZAC.515 Cerere

- (1) Cererea pentru un permis de zbor național se depune la sediul AACR.
- (2) Cererea trebuie să fie însoțită de următoarele documente:
 - a) o declarație privind istoricul aeronavei în cauză;
 - b) o declarație privind comportarea în serviciu și satisfacerea cerințelor de bază privind continuitatea navigabilității;
 - c) o dovadă privind demilitarizarea aeronavei;
 - d) o copie a programului de întreținere;
 - e) un raport de cântărire și centraj;
 - f) o copie a manualului de zbor sau un document echivalent.
- (3) Formatul cererii este întocmit de AACR și se publică de aceasta pe pagina web proprie, www.caa.ro.
- (4) AACR va răspunde cererii în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării acesteia.

RACR-AZAC.520 Emiterea permisului de zbor național

AACR emite permisul de zbor național dacă:

- a) au fost prezentate documentele specificate în RACR-AZAC.515 pct. (2);
- b) constată că aeronava este aptă de zbor.

RACR-AZAC.525 Inspecții și încercări

Solicitantul trebuie să demonstreze AACR că a efectuat acele inspecții și încercări la sol și în zbor necesare pentru verificarea conformării cu RACR-AZAC.505 și, dacă este cazul, să îi permită AACR efectuarea prin sondaj a acestora.

RACR-AZAC.530 Obligațiile deținătorului

(1) Un deținător al unei aeronave ex-militare ce posedă un permis de zbor național trebuie să îndeplinească obligațiile prevăzute în RACR-AZAC.545 și în RACR-AZAC.550.

(2) Deținătorul trebuie, de asemenea, să raporteze AACR orice incident sau accident în care a fost implicată aeronava în cauză.

(3) Deținătorul trebuie să aplice directivele de navigabilitate pe care AACR le impune în mod specific aeronavei sale sau echipamentelor acesteia.

RACR-AZAC.535 Transfer

Transferul unui permis de zbor național se poate face numai către o persoană capabilă să preia obligațiile prevăzute în RACR-AZAC.530, cu condiția ca aeronava să-și păstreze înmatricularea națională, iar vechiul și noul proprietar să completeze o

declarație de transfer.

RACR-AZAC.540 Valabilitate

Dacă nu este revocat, suspendat sau nu s-a renunțat voluntar la el, permisul de zbor național este valabil pe o durată de 2 ani, cu excepția permisului de zbor național inițial, acordat pentru o perioadă de maximum un an.

RACR-AZAC.545 Păstrarea înregistrărilor

(1) AACR trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări referitoare la procesul de emitere, suspendare sau revocare a fiecărui permis de zbor național:

- a) documentele transmise de solicitant;
- b) documentele stabilite în timpul inspecțiilor și încercărilor, în care sunt menționate activitățile și rezultatele finale;
- c) copii ale permiselor de zbor naționale.

(2) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de minimum 6 ani după expirarea permisului de zbor național.

(3) Deținătorul aeronavei trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări:

- a) înregistrările legate de întreținere și operare;
- b) programul de întreținere aferent aeronavei;
- c) originalul manualului de zbor;
- d) documentele privind încercările și inspecțiile efectuate;
- e) lista modificărilor efectuate aeronavei.

RACR-AZAC.550 Modificări

Niciun deținător de permis de zbor național nu poate modifica aeronava respectivă fără informarea și acordul AACR.

CAPITOLUL 6

Vehicule aeriene fără pilot la bord (UAV)

RACR-AZAC.600 Aplicabilitate

Acest capitol stabilește cerințele de emitere a permisului de zbor național pentru un vehicul aerian fără pilot la bord (UAV) de categoria A sau B1.

RACR-AZAC.605 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate solicita emiterea unui permis de zbor național pentru un UAV, dacă demonstrează faptul că UAV a fost proiectat și fabricat corespunzător și că respectă condițiile impuse în acest capitol, iar AACR constată acest fapt.

RACR-AZAC.610 Documente de admisibilitate la zbor

(1) Pentru UAV de categoria A nu este necesar niciun document de admisibilitate la zbor, cu excepția celor a căror masă maximă la decolare depășește 15 kg și sunt destinate operațiunilor de lucru aerian.

(2) Pentru UAV de categoria A a căror masă maximă la decolare depășește 15 kg și sunt destinate operațiunilor de lucru aerian, precum și pentru UAV de categoria B1 este necesară emiterea unui permis de zbor național de către AACR.

RACR-AZAC.615 Cerere

(1) Cererea pentru un permis de zbor național se depune la sediul AACR.

(2) Cererea trebuie însoțită de un dosar tehnic ce va cuprinde cel puțin următoarele elemente:

(i) descrierea UAV: dimensiuni principale, masă, elemente constitutive principale și materiale utilizate pentru confecționarea lui;

(ii) performanțe prevăzute;

- (iii) motorizare;
- (iv) sistem de telecomandă: descriere, alimentare, protecții, frecvențe;
- (v) măsuri de siguranță față de terți, respectiv limitări de operare, tratarea penelor și a pierderilor de control, limitarea riscurilor în caz de impact și altele;
- (vi) utilizarea preconizată a UAV;
- (vii) declarația de conformitate a constructorului.

(3) Dacă UAV prezintă o concepție sau o tehnică de pilotaj complexă ori posedă caracteristici neuzuale, AACR poate impune condiții tehnice speciale.

(4) Formatul cererii este întocmit de AACR și se publică de aceasta pe pagina web proprie, www.caa.ro.

(5) AACR va răspunde cererii în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării acesteia.

(6) Solicitantul trebuie să țină cont de faptul că AACR are nevoie de o perioadă de timp rezonabilă atât pentru studierea dosarului tehnic, cât și pentru efectuarea evaluărilor la sol și în zbor în scopul emiterii permisului de zbor național.

RACR-AZAC.620 Emiterea permisului de zbor național

(1) AACR emite permisul de zbor național unui UAV dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) UAV se conformează cerințelor stipulate în acest capitol;
- b) dosarul tehnic ce însoțește cererea conține toate elementele solicitate în RACR-AZAC.615 pct. (2);
- c) UAV a fost evaluat la sol și în zbor de către inspectorii AACR, în conformitate cu un program de testare stabilit de AACR, făcând dovada capacităților lui.

(2) O plăcuță metalică ușor vizibilă și bine prinsă de aparat va indica numărul permisului de zbor național emis de AACR.

RACR-AZAC.625 Transfer

Permisul de zbor național se transferă odată cu UAV, cu condiția ca UAV să păstreze înmatricularea națională, vechiul și noul proprietar urmând să completeze o declarație de transfer, iar noul proprietar să preia obligațiile precizate în RACRAZAC.640 pct. (2).

RACR-AZAC.630 Valabilitate

Dacă nu este revocat, suspendat sau nu s-a renunțat voluntar la el, permisul de zbor național este valabil pe o perioadă de un an.

RACR-AZAC.635 Reînnoirea permisului de zbor național

(1) Permisul de zbor național se reînnoiește pentru o durată de un an, la cererea deținătorului, însoțită de o declarație în care se informează AACR asupra modificărilor aduse UAV față de dosarul tehnic pe baza căruia a fost emis permisul.

(2) Reînnoirea permisului de zbor național poate fi făcută de maximum 4 ori, prin înscrierea în acesta a noii perioade de valabilitate, după care se efectuează procedura de emiterie a unui nou permis de zbor național.

RACR-AZAC.640 Păstrarea înregistrărilor

(1) AACR trebuie să țină înregistrări referitoare la procesul de emiterie, suspendare, revocare sau reînnoire a fiecărui permis de zbor național, înregistrări care trebuie să conțină cel puțin documentele transmise de solicitant.

(2) Deținătorul UAV trebuie să țină cel puțin următoarele înregistrări:

- a) înregistrările legate de întreținere și de operare;
- b) lista modificărilor efectuate UAV;
- c) o copie a dosarului tehnic transmis AACR.

CAPITOLUL 7

Cerințe suplimentare de întreținere pentru menținerea continuității navigabilității

RACR-AZAC.700 Aplicabilitate

(1) Prevederile prezentului capitol se aplică aeronavelor care intră sub incidența cap. 2, 3 și 5 și reprezintă cerințe suplimentare de întreținere pentru menținerea continuității navigabilității aeronavelor cu masa maximă la decolare mai mare de 2.700 kg.

(2) În mod excepțional, cerințele din acest capitol pot fi aplicate și în cazul altor aeronave pentru care nu sunt aplicabile prevederile regulamentelor europene (CE) nr. 1.702/2003 și nr. 2.042/2003, după caz.

RACR-AZAC.705 Generalități

(1) Pentru menținerea continuității navigabilității aeronavelor prevăzute în RACR-AZAC.700 este necesar ca întreținerea acestora să se facă în organizații autorizate de AACR.

(2) O organizație poate fi autorizată să emită documente și să certifice că o aeronavă sau o componentă de aeronavă, inclusiv motor ori elice, a fost întreținută în conformitate cu specificațiile tehnice aprobate și este aptă pentru punerea în serviciu, dacă respectiva organizație îndeplinește condițiile de autorizare din prezentul capitol.

RACR-AZAC.710 Cererea de autorizare

(1) Cererea de autorizare a organizației de întreținere se transmite la AACR, completată pe un formular corespunzător.

(2) Formularul cererii de autorizare se stabilește de AACR și se publică de aceasta pe pagina de web proprie, www.caa.ro.

(3) AACR va răspunde cererii în termen de maximum 60 de zile de la data înregistrării acesteia.

RACR-AZAC.715 Cerințe privind personalul

Organizația de întreținere trebuie să îndeplinească următoarele cerințe privind personalul:

a) să aibă desemnat un conducător responsabil care să dispună de autoritatea necesară asigurării că întreaga activitate de întreținere pentru care se solicită autorizarea poate fi executată conform cerințelor prezentului capitol;

b) să aibă nominalizată/nominalizat o persoană/un grup de persoane responsabile pentru asigurarea calității, asigurarea întreținerii de linie, întreținerii de bază și întreținerii componentelor în ateliere aferente. Aceste persoane trebuie să fie subordonate nemijlocit conducătorului responsabil al organizației;

c) să aibă angajat permanent suficient personal tehnic pentru îndeplinirea corespunzătoare a activităților de întreținere autorizate. Folosirea de personal tehnic închiriat se permite numai pe perioade limitate, cu respectarea condițiilor legale de angajare temporară;

d) să aibă suficient personal propriu care să asigure certificarea lucrărilor de întreținere pentru care organizația este autorizată;

e) persoanele specificate la pct. (1) lit. b) și d) trebuie acceptate de AACR pe baza prezentării dovezilor referitoare la pregătirea profesională și experiența corespunzătoare domeniului de activitate solicitat de organizație pentru autorizare;

f) să aibă un sistem de înregistrare și păstrare a evidenței calificării personalului. Acesta trebuie declarat în Manualul organizației de întreținere.

RACR-AZAC.720 Manualul organizației de întreținere

Organizația solicitantă trebuie să înainteze la AACR, în vederea aprobării, Manualul organizației de întreținere, care trebuie să conțină cel puțin următoarele:

- a) domeniul de activitate propus spre autorizare;
- b) atribuțiile personalului menționat în RACR-AZAC.700 pct. (1) lit. b), inclusiv lista membrilor personalului de certificare. Pentru fiecare dintre aceștia se va clarifica cui îi este delegată autoritatea în cazul absenței din cadrul organizației și se vor preciza persoanele împuternicite să colaboreze direct, în numele organizației, cu reprezentanții AACR;
- c) legăturile ierarhizate pe compartimente și pe responsabilități, respectiv organigrama organizației împreună cu organigrama managerială;
- d) capacitățile de întreținere, inclusiv informații privind echipamentele și facilitățile aferente, care să cuprindă enumerare, descriere generală și amplasare;
- e) procedurile sistemului de întreținere adoptate în vederea organizării, coordonării și controlului corespunzător al activităților de întreținere, precum și procedurile sistemului de asigurare a calității prin care se gestionează asigurarea calității lucrărilor în cadrul organizației sau prin contractare la terți;
- f) sistemul de raportare către AACR a defectelor sau a altor situații care afectează navigabilitatea unei aeronave ori a unui component de aeronavă, identificate în procesul de întreținere;
- g) procedura de amendare a Manualului organizației de întreținere;
- h) orice alte informații suplimentare pe care organizația le consideră absolut necesare pentru îndeplinirea cerințelor prezentului capitol și pentru susținerea autorizării solicitate.

RACR-AZAC.725 Managementul organizației de întreținere

- (1) Organizația trebuie să dispună de resursele și de mijloacele corespunzătoare pentru asigurarea și controlul respectării cerințelor de autorizare.
- (2) Organizația solicitantă trebuie să aibă capacitatea de a funcționa astfel încât să asigure o coordonare eficientă pentru identificarea și rezolvarea problemelor tehnice și de navigabilitate care apar în procesul de întreținere, atât în cadrul compartimentelor, cât și în relațiile dintre acestea.
- (3) Organizația trebuie să convingă AACR că prin modul de conducere se acordă atenție deosebită tuturor aspectelor legate de siguranța zborurilor și cerințele de navigabilitate.
- (4) Organizația solicitantă trebuie să aibă un sistem care să asigure calitatea lucrărilor de întreținere și activităților conexe care intră sub incidența autorizării.
- (5) Se recomandă ca organizația să consulte AACR de fiecare dată când întâmpină dificultăți cu privire la interpretarea reglementărilor în vigoare și a procedurilor asociate, precum și în orice alte probleme de navigabilitate care pot afecta siguranța zborurilor.

RACR-AZAC.730 Condiții de lucru

- (1) Pentru îndeplinirea efectivă a sarcinilor de întreținere, întregului personal i se vor asigura condiții corespunzătoare în ceea ce privește spațiile de lucru, de odihnă și social-sanitare, în conexiune cu amenajări, echipament de protecție, condiții generale de mediu, scule și dispozitive adecvate.
- (2) Condițiile specifice de mediu și protecție a muncii în spațiile de lucru - birouri, laboratoare, ateliere, hangare și altele - trebuie să fie asigurate și menținute la un standard adecvat, declarat în Manualul organizației de întreținere, astfel încât să nu fie afectată calitatea lucrărilor de întreținere pentru care organizația este autorizată. Trebuie asigurată separarea necesară protecției la contaminare a personalului și a mediului.
- (3) Trebuie asigurate spații de păstrare și depozitare separate pentru avionabile, respectiv piesele de schimb, sculele, echipamentele și materialele utilizate în procesul de întreținere, astfel încât să nu se folosească spațiile de lucru în acest scop. Atât spațiile respective, cât și avionabilele trebuie să fie identificate în mod corespunzător, în

conformitate cu o procedură declarată în Manualul organizației de întreținere.

(4) Neavionabilele, respectiv piesele, sculele, echipamentele și materialele devenite inapte pentru a fi utilizate la lucrări de întreținere, trebuie să fie clar identificate și separate de celelalte, în spații de carantină. Etichetarea și localizarea spațiilor de carantină, a sculelor, materialelor, pieselor și echipamentelor neavionabile respective trebuie realizate în mod corespunzător, în conformitate cu o procedură declarată în Manualul organizației de întreținere.

(5) În toate spațiile de depozitare trebuie asigurate condițiile pentru păstrarea, înregistrarea și manipularea corespunzătoare a pieselor, componentelor și materialelor utilizate în procesul de întreținere. Condițiile de păstrare trebuie să respecte instrucțiunile producătorilor, iar accesul în spațiile de păstrare și depozitare trebuie restricționat la personalul autorizat.

(6) Etalonarea și verificarea metrologică a sculelor, echipamentelor pentru probe și aparatelor de măsură și control trebuie să fie efectuate periodic, conform instrucțiunilor producătorilor și standardelor metrologice, pentru a se menține precizia cerută. Organizația trebuie să înregistreze și să păstreze evidența acestor verificări.

RACR-AZAC.735 Personal de certificare

(1) Personalul de certificare primește pentru utilizare și identificare individuală ștampile, poansoane sau sigilii, după caz. Tipul și forma acestora trebuie menționate în Manualul organizației de întreținere. Aceste mărci trebuie să fie cât mai unitare și să permită identificarea cu ușurință atât a organizației, cât și a personalului în cauză.

(2) Personalul de certificare trebuie să dețină o licență corespunzătoare emisă de AACR, în termen de valabilitate, și o autorizare internă corespunzătoare din partea organizației, prin care să i se stabilească foarte clar limitările. Documentul de autorizare internă trebuie să fie prezentat în Manualul organizației de întreținere.

RACR-AZAC.740 Date de întreținere

(1) Organizația solicitantă trebuie să dețină și să pună la dispoziția personalului său un număr suficient de exemplare privind datele de întreținere, cum ar fi, dar fără a se limita la: programe de întreținere, manuale tehnice emise de fabricanți, specificații tehnice, standarde, norme, practici de întreținere, tehnologii, instrucțiuni, buletine/scriori de serviciu și altele, care sunt în vigoare pentru efectuarea întreținerii, inclusiv pentru efectuarea modificărilor sau reparațiilor, corespunzătoare domeniului de activitate pentru care se solicită autorizarea.

(2) Organizația solicitantă trebuie să demonstreze că deține și utilizează datele de întreținere aprobate/acceptate de AACR și directivele/circularele de navigabilitate aplicabile.

(3) Trebuie asigurat un sistem care să asigure în permanență că datele de întreținere sunt amendate și în bună stare. Acesta trebuie prezentat în Manualul organizației de întreținere.

(4) În cazul în care datele de întreținere sunt furnizate de beneficiarul lucrărilor, organizația nu mai trebuie să dețină propria documentație, dar este obligată să verifice dacă datele furnizate de acesta corespund principiilor/cerințelor prevăzute la pct. (1) și (2).

RACR-AZAC.745 Comanda de lucru

(1) Lucrările de întreținere trebuie executate pe bază de contract și/sau comandă scrisă.

(2) Organizația solicitantă trebuie să aibă un sistem clar și simplu de evidență a contractelor/comenzilor de lucru primite. Acesta trebuie prezentat în Manualul organizației de întreținere.

(3) Evidențele menționate la pct. (2) se păstrează de către organizație cel puțin 24 de luni de la data încheierii lucrării.

RACR-AZAC.750 Contractarea lucrărilor

(1) În cazul în care nu are autorizarea corespunzătoare pentru toate lucrările solicitate sau nu dispune de resursele necesare, organizația poate contracta lucrările respective către o altă organizație autorizată corespunzător pentru întreținere.

(2) În mod excepțional și numai în cazuri temeinic justificate, organizația poate contracta, pe bază de comandă scrisă/ordin de lucru, lucrări minore de întreținere către organizații neautorizate de AACR, cu condiția ca organizația neautorizată să-și desfășoare activitatea sub sistemul de asigurare a calității al organizației contractante. Aceasta trebuie să exercite direct supravegherea de asigurare a calității acestor lucrări în vederea asigurării standardelor de calitate pentru lucrările contractate.

(3) Transmiterea unor comenzi de lucru organizațiilor neautorizate este permisă numai cu avizul prealabil al AACR și numai dacă organizația autorizată beneficiară demonstrează capacitatea de a verifica efectiv și de a se convinge asupra conformării organizației neautorizate cu standardele de calitate pe care aceasta trebuie să le impună.

(4) Organizația autorizată trebuie să asigure dreptul de acces al inspectorilor AACR în organizația neautorizată, atunci când apare această necesitate.

(5) Documentele privind finalizarea lucrării sau documentul de punere în serviciu, după caz, trebuie semnate de personalul de certificare al organizației autorizate beneficiare, care își menține în continuare responsabilitatea asupra calității lucrării efectuate de organizația neautorizată.

(6) Pentru toate lucrările de întreținere efectuate de către organizație, i se transmite beneficiarului un certificat de punere în serviciu, conform specimenului aprobat în Manualul organizației de întreținere.

RACR-AZAC.755 Înregistrări de întreținere

(1) Înregistrările de întreținere, respectiv dosarele, registrele și alte evidențe tehnice, se păstrează și se organizează astfel încât să se stabilească o corelare directă între toate lucrările executate aeronavei/componentei de aeronavă căreia i s-au executat lucrări de întreținere în cadrul organizației și documentele asociate acestora.

(2) Înregistrările de întreținere vor conține cel puțin următoarele documente:

- a)** comanda de lucru;
- b)** copii/extrase din documentația de evidență aferentă aeronavei sau componentei de aeronavă supuse întreținerii;
- c)** datele de întreținere aplicabile;
- d)** documente din care să rezulte identificarea aeronavei sau a componentei de aeronavă aflate în întreținere, cum ar fi: tip, serie, număr de fabricație și altele;
- e)** evidențele de întreținere, respectiv fișe, registre, cu înscrieri pentru fiecare produs, individualizat prin tip, număr de serie, număr de fabricație și altele;
- f)** documentele de punere în serviciu;
- g)** acolo unde este cazul, documente de calitate aferente;
- h)** evidențele aplicării directivelor de navigabilitate și a buletinelor de serviciu, după caz.

RACR-AZAC.760 Emiterea autorizării

(1) După constatarea îndeplinirii cerințelor prezentului capitol, AACR emite pentru organizația de întreținere solicitantă certificatul de autorizare.

(2) Forma certificatului de autorizare se stabilește de AACR.

RACR-AZAC.765 Cerințe pentru menținerea autorizării

(1) În vederea menținerii autorizării acordate de AACR, organizația de întreținere trebuie să mențină standardele de întreținere și de asigurare a calității lucrărilor executate la nivelul condițiilor inițiale de autorizare.

(2) Verificarea modului de menținere a standardelor sus-menționate se face de către inspectorii AACR. Aceștia trebuie să aibă acces liber în organizație oricând, în scopul evaluării modului de respectare a condițiilor de autorizare, atât din punct de vedere tehnic, cât și al asigurării calității.

(3) Inspectorii AACR pot solicita participarea la orice lucrare de întreținere asociată reparației în serviciu a aeronavei sau a componentei de aeronavă.

RACR-AZAC.770 Modificarea domeniului de autorizare

(1) Propunerea de modificare a domeniului de autorizare, a persoanelor precizate în RACR-AZAC.715 pct. (1) lit. b) și e) sau a structurii, amplasamentelor și facilităților organizației trebuie să îi fie comunicată în scris AACR de către organizația autorizată, sub formă de amendament la Manualul organizației de întreținere, în vederea aprobării. După caz, AACR poate să solicite și ale informații suplimentare, pentru a se convinge că modificările solicitate respectă condițiile de autorizare.

(2) Cererea de modificare a domeniului de activitate al organizației de întreținere trebuie însoțită de documentație justificativă. După caz, AACR poate să solicite și alte informații suplimentare, pentru a fi susținută modificarea solicitată.

(3) Forma cererii prevăzute la pct. (2) se stabilește de AACR.

(4) După aprobarea de către AACR a modificărilor propuse, se amendează în mod corespunzător Manualul organizației de întreținere.

RACR-AZAC.775 Neconformități

(1) Neconformitățile constatate în urma inspecțiilor AACR se clasifică astfel:

a) de nivel 1 - abateri semnificative de la cerințele de autorizare, prin care se încalcă standardele tehnice și de navigabilitate și care afectează direct siguranța zborurilor;

b) de nivel 2 - abateri de la cerințele de autorizare, care pot determina încălcarea standardelor tehnice și de navigabilitate și pot afecta siguranța zborurilor.

(2) Neconformitățile se constată de către inspectorii AACR și se comunică în scris conducătorului responsabil al organizației.

(3) Din momentul în care au fost comunicate organizației neconformitățile de nivel 1, aceasta trebuie să ia toate măsurile pentru corectarea lor în cel mai scurt timp.

(4) Pentru neconformitățile de nivel 2, organizația trebuie să prezinte AACR spre acceptare un plan de acțiuni corective cuprinzând măsurile preconizate, termenele precise de realizare și personalul responsabil cu finalizarea acestora. Organizația este integral responsabilă de realizarea planului de măsuri corective.

(5) Constatarea îndeplinirii măsurilor corective se face de către inspectorii AACR.

RACR-AZAC.780 Valabilitatea autorizației

(1) Autorizația se emite de AACR, având valabilitate inițială de un an.

(2) Dacă autorizația nu a fost anterior suspendată, predată voluntar sau revocată, valabilitatea acesteia poate fi menținută pentru perioade consecutive de maximum 2 ani, în condițiile în care organizația de întreținere, ca urmare a rezultatelor auditurilor anuale planificate și realizate de AACR, demonstrează menținerea condițiilor de autorizare.

(3) AACR poate să nu acorde, să restrângă, să suspende sau să revoce autorizarea, dacă constată că nu se mențin condițiile în care aceasta a fost acordată sau nu au fost corectate neconformitățile, conform RACR-AZAC.775 pct. (3) și (4).

(4) În cazul retragerii autorizării, organizația de întreținere este obligată să predea AACR certificatul de autorizare în termen de cel mult 10 zile.

CAPITOLUL 8

Contestații

RACR-AZAC.800 Contestarea deciziilor

În cazul neacordării sau revocării de către AACR a permiselor de zbor naționale sau a certificatelor de autorizare, solicitantul poate contesta argumentat acea decizie, potrivit legii.